

proiectate în cadrul manualului de matematică pot fi interpretate ca resurse educaționale pe care elevul le poate folosi în contexte individuale de învățare, însă pot fi aplicate în calitate de materiale educaționale interactive nemijlocit la lecțiile propriu-zise. În învățământul preuniversitar se pot identifica diverse exerciții și probleme pentru a fi integrate în manualul digital de matematică asemeni celor prezentate în această cercetare.

BIBLIOGRAFIE

1. BIXLER, N. How to use digital education resources effectively. <https://hapara.com/blog/how-to-use-digital-education-resources-effectively/> (vizitat la 15.03.2022).
2. CRACIUN, D., HOLOTESCU, C., BRAN, R., GROSSECK, G. (2021). Ghid practic de resurse educaționale și digitale pentru instruire online. Editura Universității de Vest din Timișoara, ISBN: 978-973-125-790-7, <https://www.researchgate.net/publication/349394100> (vizitat la 21.03.2022).
3. Developer Toolkit: Creating Educational Technology for English Learners. MATRIX 1: Digital Learning Resources. <https://tech.ed.gov/files/2018/10/matrix-digital-learning-resources-supports.pdf> (vizitat la 01.04.2022).
4. MAJHEROVÁ, J. & PALÁSTHY, H. & GUNČAGA, J. (2014). Educational Software and Visualization in Teaching. https://www.researchgate.net/publication/264547434_Educational_Software_and_Visualization_in_Teaching (vizitat la 08.04.2022).
5. Elearning industry. Advantages and Disadvantages of Educational Software. <https://elearningindustry.com/educational-software-advantages-and-disadvantages> (vizitat la 14.04.2022).

IMPLEMENTAREA AUXILIARULUI DIDACTIC DE ISTORIE LOCALĂ, ASISTAT DE RESURSE DIGITALE, ÎN CLASELE VIII-IX ȘI X-XII

THE IMPLEMENTATION OF THE AUXILIARY TEACHING OF LOCAL HISTORY ASSISTED BY DIGITAL RESOURCES FOR GRADES VIII-IX AND X-XII

*Yurie Ilașcu, dr. în științele educației, conf. univ.,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

*Yurie Ilașcu, PhD, associate professor,
„Ion Creanga” SPU of Chisinau
ORCID: 0000-0002-9051-9361*

CZU: 373.5.091.214(073):908

DOI: 10.46728/c.v2.25-03-2022.p215-221

Abstract

The communication addresses various methodological aspects related to the implementation of the local history teaching assistant, assisted by digital resources, in grades VIII-IX and X-XII. The conceptual landmarks of the history teaching assistant have been established. the identification in the given place of the archeological vestiges, the discovery and conservation of the ethnographic materials from the village, the elucidation of the specifics of the economic development, the research of the ecological situation, etc. The most common concepts in the life of a village are: the hearth of the village, the deeds of sale-purchase or transfer of land, legal disputes

over property or inheritance, the etymology of the names of the villagers listed in the first documents, the origin of toponyms, hydronyms, ethnonyms areas adjacent to it, etc., as indispensable parts of the cultural heritage

Key-words: Teaching auxiliary, transdisciplinary, ethnographic materials, archeological vestiges, origin of toponyms, hydronyms, ethnonyms.

Implementarea auxiliarului didactic predestinat studierii ținutului natal reprezintă un produs opțional ce se referă la Aria curriculară Educație Socioumanistică pe segmentul de acoperire a unităților de conținut „spațiu local” la istorie, din clasele VIII-IX și X-XII. Originalitatea lui constă în asigurarea acestui produs curricular cu resurse digitale sub forma unui soft educațional, urmat a fi găzduit și de o platformă on-line, ce constituie o inovație pedagogică. Beneficiul unui atare curs opțional i-ar putea ajuta pe elevi, în clasele de gimnaziu și liceu, să coreleze întru totul, cu unitățile de competențe ce se formează în cursul anilor de învățământ la istoria românilor și cea universală. A fost desemnat principiul abordării sistemice în raportul local-național-universal, justificat de caracteristicile vârstei psihologice ale adolescenților capabili să emită raționamente și operații de gândire critică, să manifeste o curiozitate intelectuală sporită, începând cu vârstele cuprinse între 14 și 19 ani. Conținutul interdisciplinar al manualului este determinat de transferul de concepte de la *Geografie, Matematică, Limba și Literatura Română, Chimie, Biologie, Arte Plastice Educație Economică și Antreprenorială* ș.a. spre integrarea lor cu cele de la Aria curriculară *Educație Socioumanistică*. În acest mod, se realizează transdisciplinaritatea, ce are drept finalitate dezvoltarea personalității elevilor, în formarea unor competențe necesare pentru învățare pe tot parcursul vieții, dar și de integrare într-o societate bazată pe o permanentă schimbare. Cea mai esențială transdisciplinaritate se realizează cu *Informatica*, în baza integrării auxiliarului cu TIC, aceasta fiind o primă astfel experiență inovativă, amplificând posibilitățile reale ale unui curriculum obișnuit, cu activități multimedia interactive.

Odată ce reperele conceptuale ale auxiliarului didactic la istorie sunt construite pe cadrul valoric transdisciplinar și se referă cu preponderență la circuitul local al istoriei, ne permite o *cunoaștere științifică și complexă de teren a istoriei unei localități, începând cu apariția, prima menționare documentară, identificarea în locul dat a vestigiilor arheologice, descoperirea și conservarea materialelor etnografice din sat, elucidarea specificului dezvoltării economice, cercetarea situației ecologice, etc.* Au fost identificate cele mai des întâlnite concepte din viața unui sat: *vatra satului, actele de vânzare-cumpărare sau dăruire ale terenurilor, litigiile judiciare asupra unor proprietăți sau moșteniri, etimologia numelor sătenilor care figurează în primele documente, originea toponimelor, hidronimelor, etnonimelor* din localitate și zonelor adiacente ei etc. Produsul curricular opțional are în vizor istoria locală ce utilizează și valorifică imaginile de pe fotografiile de epocă, interes istoric prezintă și compozițiile ornamentale de pe broderiile sau covoarele vechi, decorul cusut de pe vestimentația populară sau a prosoapelor țesute, elementele de arhitectură rurală, descrierea obiceiurilor apucate din bătrâni. Izvoare ale istoriei locale sunt și instrumentele de muncă ale țăranilor, meșterilor fierari, lemnari, prisăcari sau mecanismele care au contribuit la sporirea productivității muncii din trecut, cum au fost plugurile, boroanele, secerătoarele, războaiele de țesut ș.a. Un autentic folos, în studierea istoriei localității îl servesc colecțiile de obiecte rare din muzeele populare, arhivele ziarelor locale(raionale), albumele de familie cu fotografii vechi. Drept finalitate a acestui curriculum este orientarea spre formarea unor competențe materializate în produse școlare, cum ar fi postere, pagini de ziar, albume sau colaje istorico-

etnografice, machete sau modele în miniatură ale edificiilor culturale sau militare din localitatea dată, prezentări multimedia de tipul *Power Point*, *Prezzi*, *You-Tube* ce ilustrează viața satului, bloguri și vloguri, scenariile tematice ale unor tururi virtuale, montarea unor scenete teatralizate cu subiecte din trecutul sătenilor, expoziții dedicate unor aniversări istorice și pot aspira la lucruri mai complexe, cum ar fi scrierea istoriei localității sau deschiderea unui muzeu al satului. Cercetarea ținutului natal constituie nu numai o activitate științifică ci și una de implicare civică concretă spre conservarea și popularizarea patrimoniului cultural local. Studiarea ținutului natal familiarizează elevii cu cunoștințe din istoria locală și deschide obiective spre cadrul socio-istoric al localității în care s-au născut sau în care își fac studiile. Competențele dobândite de la un mediu cunoscut elevilor se vor integra, în cadrul unităților de conținut cu spațiul și respectiv perioadele istorice concrete ale lumii. Așa dar, auxiliarul didactic de *Istorie Locală* constituie o oportunitate unică de a efectua studii comparative dintre un fenomen sau eveniment studiat la nivel global și acum transpus la dimensiunea lui locală sau particulară. proiectarea studierii istoriei locale într-un curriculum și manual de istorie aparte vine să schimbe starea de lucruri din actualul program curricular la istorie, în care spațiului local i se atribuiau activități de instruire sporadice și incomplete recomandate a fi realizate, doar prin metoda didactică a proiectului. Învățarea istoriei va căpăta o nouă dimensiune transdisciplinară, va spori interesul față de trecutul îndepărtat obținut din relatările martorilor oculari cu implicarea nemijlocită a elevilor.

Tabelul 1. Administrarea disciplinei „Studierea ținutului natal”

<i>Denumirea disciplinei</i>	<i>Statutul disciplinei</i>	<i>Aria curriculară</i>	<i>Numărul de ore pe an</i>	<i>Forma de evaluare</i>
Studierea ținutului natal	Opțională	Educație socioumanistică	Cl. A VIII-a și a IX-a-7 ore; Cl. X-XII, de la 7 la 9 ore	Formativă, adaptabilă situațiilor concrete de învățare a istoriei locale

La elaborarea proiectării activităților de învățare s-a ținut cont de prevederile planului cadru al curriculumului la istorie, la care bugetul de timp al ciclului gimnazial are proiectat cota de 10% istorie locală, ceea ce constituie aproximativ câte 7 ore pentru fiecare an de studiu. Când privește ciclul liceal, cota de 7% la acest compartiment cu numărul corespunzător mai mare al orelor prevăzute în planul cadru distribuie spațiului local, de asemenea câte 7-9 ore pentru anul de învățământ și prin urmare, în cei 5 ani de studii, din clasele VIII-XII, istoria locală dispune de un buget, de circa 35-39 de ore.

Tabelul 2. Repartizarea orelor în clasele VIII-XII, la curriculumul Studierea ținutului natal

Cl-le	VIII	IX	X	XI	XII	Total
Nr. de ore	7	7	7	7-9	7-9	35-39 ore

Astfel, auxiliarul didactic *Atelier de Istorie Locală* nu periclitizează nici cu o oră bugetul spațiului național sau a celui universal și constituie activități de învățare recomandate conform unei noi viziuni referitoare la studiarea spațiului local asistat de resurse digitale. Transpoziția proiectată și intenționată a studierii spațiului local la cursurile de istorie națională și universală va duce la realizarea unor performanțe mai evidente, în comparație cu practica utilizării exclusive a metodei proiectului individual sau de grup stipulate în curriculumul de la ciclul gimnazial și cel liceal.

Unitățile de competențe ale curriculumului opțional Studierea Ținutului Natal:

1. Identificarea potențialelor surse de informații istorice din peisajul rural și viața cotidiană a locuitorilor de la sate.
2. Adaptarea conceptelor istorice studiate la istoria universală și cea națională la dimensiunile unui studiu de caz, ce ar descrie viața din trecut a unei comunități locale.
3. Transpunerea istoriei orale selectată din relatările martorilor oculari, în texte științifice expuse imparțial și obiectiv.
4. Manifestarea spiritului civic față de elaborarea și promovarea proiectelor de salvare, protejare, conservare și valorificare a siturilor arheologice și peisajelor naturale din perimetrul satului.
5. Implicarea colectivă cu întreaga clasă în acțiuni educative și culturale orientate spre protejarea moștenirii culturale și naturale din satul natal.
6. Identificarea potențialului economic și natural-peisagistic al localității în scopul utilizării lui de perspectivă în beneficiul comunității.
7. Utilizarea resurselor digitale pentru a realiza un management eficient al informației din diverse surse mediatice cu conținut istoric.

Tabelul 3. Matricea dezvoltării competențelor specifice la disciplină elaborată conform Curriculumului național

Competența specifică (Cadrul conceptual al curriculumului la disciplina istoria românilor și universală, Chișinău, 2019)	Unități de competență (se realizează pe parcursul studierii disciplinei)
1. Utilizarea limbajului istoric în diverse situații de învățare și de viață	- Identificarea potențialelor surse de informații istorice din peisajul rural și viața cotidiană a locuitorilor de la sate.
2. Amplasarea în timp și spațiu a evenimentelor, proceselor, fenomenelor, demonstrând înțelegerea continuității și schimbării în istorie	- Adaptarea conceptelor istorice studiate la istoria universală și cea națională la dimensiunile unui studiu de caz, ce ar descrie viața din trecut a unei comunități locale.
3. Analiza critică a informației din diferite surse, pornind de la cultura istorică, manifestând poziția cetățeanului activ și responsabil	- Transpunerea istoriei orale selectată din relatările martorilor oculari, în texte științifice expuse imparțial și obiectiv.
4. Determinarea relației de cauzalitate în istorie, dând dovadă de gândire logică și spirit critic	- Manifestarea spiritului civic față de elaborarea și promovarea proiectelor de salvare, protejare, conservare și valorificare a siturilor arheologice și peisajelor naturale din perimetrul satului.
5. Valorificarea trecutului istoric și al patrimoniului cultural, manifestând respect față de țară și de neam	- Implicarea colectivă cu întreaga clasă în acțiuni educative și culturale orientate spre protejarea moștenirii culturale și naturale din satul natal; - Identificarea potențialului economic și natural-peisagistic al localității cu scopul utilizării lui de perspectivă în beneficiul comunității.
6. Dezvoltarea competențelor de lucru cu surse istorice preluate din mediul TIC	- Utilizarea resurselor digitale pentru a realiza un management eficient al informației din diverse surse mediatice cu conținut istoric.

*Atelierul de istorie locală asistat de resurse digitale este o premieră în didactica istoriei, din Republica Moldova, o primă încercare de a face o conexiune viabilă dintre activitatea elevului și baza de date a variate resurse educaționale digitale de tip *open-source* (circa 100*

de surse!), cum sunt textele, imaginile sau hărțile istorice, accesate din arhive naționale, dar și de peste hotare.

Inițierea elevilor cu trecutul satelor de pe întreg teritoriul Republicii Moldova se va face în cadrul câtorva activități din grila de sarcini sau prin efectuarea câtorva pași consecutivi:

1. Primul pas este preluarea de obiective concrete din curriculumul unui anumit domeniu al istoriei locale și se referă preferențial la cadrul didactic, orientându-l spre gestionarea acestor conținuturi de învățat cu materiale locale;
2. La cel de-al II-lea pas sunt eșalonate activitățile de cercetare din cadrul „*Atelierului*” propriu-zis, ce include 84 de sarcini selectate din toate domeniile vieții unei localități;
3. Pasul al III-lea, intitulat „*Explorez localitatea*”, prezintă succint un studiu de caz despre istoria unei localități, în care se detaliază anumite experiențe de cercetare;
4. Pasul IV *Portofoliu: Știați că...* este o rubrică de curiozități, din domeniul istoriei locale;
5. Pasul IV *Grila de autoevaluare; Identifică varianta corectă a enunțurilor; Completează frazele și Alcătuieste un tabel...*, înserează circa 290 de itemi, ce ascund răspunsurile corecte din domeniul istoriei locale și valorifică de fapt, toate „secretele” specifice acestui domeniu al istoriei;
6. Pasul V însumează baremul de evaluare de la finele capitolelor și cel de evaluare finală.

Avem încrederea, că aceste sarcini didactice o să-i conducă pe elevi spre cunoașterea istoriei localității în care își fac studiile gimnaziale sau cele liceale, activitățile multimedia de învățare vor contribui, astfel la o mai bună înțelegere a istoriei locale!

Evaluarea cursului de istorie locală constă în asigurarea unui feedback permanent și corespunzător, sarcinilor de la cursurile de istorie al românilor și celor de istorie universală. Variantele de răspuns sunt exact corelate cu obiectivele de evaluare formulate în testele docimologice de la finalul compartimentelor auxiliarului. Matricea de specificații este creată în așa fel încât să realizeze transpoziția dintre domeniile cognitive: cunoașterea și înțelegerea, aplicarea, integrarea. Baremul de notare este unul simplu și adaptat sistemului de notare din Republica Moldova.

Conținutul fiecărui item inclus în testul docimologic este structurat astfel încât include, sarcini de cunoștințe, sarcini de abilități și sarcini de atitudini. Setul conceptual al competențelor la disciplina *Studierea Ținutului Natal* sunt eșalonate convențional pe cele cinci clase consecutive (8-9 din ciclul gimnazial; 10-12 din ciclul liceal)

Strategiile de evaluare a competențelor presupun constituirea unui demers de concepere a evaluării realizate cu clasa de elevi, care implică o succesiune de componente: proiectarea, aplicarea, implementarea, verificarea rezultatelor (la nivel de proces și produs), emiterea judecăților/recomandărilor. Instrumentele evaluării competențelor la istoria locală includ: *proba scrisă sub forma de eseu, aplicații - test și baremul, investigația, interviul*, iar produsele curriculare preconizate vor fi: *lucrări practice, proiecte, portofolii, studii de caz, alcătuirea atlasului local, registrului numelor din sat, albumului etnofolcloric*.

În concluzie, reiterăm faptul, că deschiderea spre imensa bază de date a resurselor educaționale digitale de tip *open-source*, cu cele mai variate conținuturi de hărți istorice, arhive naționale și internaționale, culegeri de documente, vor facilita elevii să-și cunoască

istoria plaiului natal, parte componentă a imensului *patrimoniu cultural*. Tinerilor li se oferă posibilitatea să lucreze la egal cu cercetătorii istoriei, folosind aceleași metode de investigație, atât doar, produsul școlar obținut este unul redimensionat la scară locală. Familiarizarea elevilor cu peisajele, relieful geografic al fostelor câmpuri de luptă, cu cimitirele sătești, cu edificiile vechi, cu locurile de importanță istorică realizate în cadrul cercetărilor de teren sau efectuarea tururilor virtuale executate cu mijloacele multimedia, vor permite utilizarea istoriei localității, drept sursă de informație științifică.

BIBLIOGRAFIE

1. BALMUȘ N., ILAȘCU Y. Calități metrologice de evaluare la disciplina istorie. În: *Comunicare la Conferința Științifică anuală a UPSC, 22 martie 2019*), pag. 231-235.
2. BULETIN ȘTIINȚIFIC al Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală a Moldovei, Nr. 13 (26), Serie nouă, Fascicula Etnografie și Muzeologie, Chișinău 2010.
3. BUDILEVSCHI, V. *Pagini din istoria satului Gherman*. Chișinău, 2021.
4. *Cadrul de referință al curriculumului național*, Chișinău, 2017.
5. *Curriculum istoria românilor și universală*. Ciclu gimnazial (clasele V-IX), Aria curriculară: Educație socioumanistică. Chișinău 2019.
6. *Curriculum național. Aria curriculară Educație socioumanistică. Istoria românilor și universală*, Clasele X-XII, Chișinău, 2019.
7. *Curriculum național. Aria curriculară Educație socioumanistică. Geografie*, Clasele X-XII. Chișinău, 2019.
8. *Carte de Moldavie dressee sur celle du Prince Cantenur*. <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b532140208/f1.item.zoom>
9. *Carte de la Moldavie pour servir a l'histoire militaire de la guerre entres les Russes et les Turcs*. <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b53058728k>.
10. Cartea memoriei. Vol. I-IV. Chișinău, 1999. „Învățând din trecut, ne proiectăm viitorul: patrimoniul cultural european prin e-twinning”. Editor Biroul Central de Asistență pentru eTwinning/www.etwinning.net, 2018.
11. ILAȘCU, Y. *Studierea ținutului natal: Curriculum local la istorie pentru cl. 8-9 și 10-12 asistat de resurse digitale / Yurie Ilașcu*; Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Facultatea de Științe ale Educației și Informatică. – Chișinău: S. n., 2021 (C.E.-P. UPS "Ion Creangă"). – 46 p. : tab, ISBN 978-9975-46-554-0. 373.3.091(073):908, I-41.
12. ILAȘCU, Y. *Toqsobeni*. Ed. a 2-a, rev. și adăugită. – Chișinău: S. n., 2018 (Tipogr. UPS „Ion Creangă”) –172 pag.: fig., fot. color
13. *Indicatorul localităților din România*. București, 1943.
14. *La intersecția culturilor. Țările regiunii Mării Negre și schimbările social-politice din sec. XIX–XX*. Suport didactic pentru profesori. Proiect realizat cu suportul financiar al Uniunii Europene (UE), implementat de către EUROCLIO și partenerii săi, EUROCLIO, 2015.
15. *Programa școlară pentru disciplina Cunoștințe despre ținutul natal*, clasa a IV-a. Alternativa educațională Waldorf. București, 2016.
16. *Repertoriul monumentelor arheologice din R. Moldova (pe raioane)*.
17. ИЛИАШКУ Ю. О кыпчакском происхождении села Токсобень, Республики Молдова. În: Материалы II-й научной конференции средневековой истории Дешт-и Кыпчака – pag. 157-162, М 34: УДК 94 (063)ББК 63.3 ISBN 978-601-284-285-2.

18. ИЛАШКУ Ю. *Тюркская этнотопонимия и ономастика, отражённая в румынских и молдавских именах*. În: Материалы международной научной конференции, посвящённой 220-летию со дня рождения лексикографа, собирателя фольклора и русского писателя В. И. Даля. Оренбург, 11–12 ноября 2021 г.; науч. ред.: Е. Н. Бекасова, В. И. Супрун; сост.: П. А. Якимов. Оренбург: Издательство “Оренбургская книга”, 2021. – 404 с., ISBN 978-5-94529-104-1, pag. 120-130.
19. *Программа дисциплины "Историческое краеведение"*; 51.03.04 Музеология и охрана объектов культурного и природного наследия, доцент, к.н. Ахметова А. Р., Казанский (Приволжский) федеральный университет, Казань, 2018.

VALORIFICAREA LIMBAJULUI DE PROGRAMARE PYTHON ȘI IMPLEMENTAREA DE BAZĂ A ACESTUIA

VALORIZATION OF THE PYTHON PROGRAMMING LANGUAGE AND ITS BASIC IMPLEMENTATION

*Olesea Sîrghi, drd., asistent universitar,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

*Olesea Sîrghi, PhD student,
„Ion Creanga” SPU of Chisinau
ORCID: 0000-0002-0294-3657*

CZU: 004.4:37.01

DOI: 10.46728/c.v2.25-03-2022.p221-225

Abstract

The fast development of information technologies in recent decades is reflected both in the emergence of many programming languages and in the methods of developing and writing high-performance algorithms. Because of this, the curriculum in the discipline of Informatics was modernized, both the fundamental components of informatics and the applied ones followed a continuous development. The textbook is an official curricular document of educational policy that ensures the school curriculum in a form that aims to present knowledge and skills systematically through different teaching units, especially from the perspective of the student, to arouse curiosity and to increase the knowledge and learning interests of students to put them in a position to be actively involved in their own training and development, we propose to digitize the textbook of Computer Science for 10th grade.

Key-words: algorithm, programming language, digital resources, e-textbook

Introducere

Evoluția rapidă a informaticii în ultimele decenii se reflectă atât în apariția a numeroase limbaje de programare, cât și în metodele de elaborare și redactare a unor algoritmi performanți. Datorită acestui fapt, a fost modernizat curriculumul la disciplina Informatică, atât componentele fundamentale ale informaticii, cât și cele aplicative au urmat o dezvoltare continuă. În rezultat, au apărut medii și tehnologii pentru dezvoltarea produselor software, platforme educaționale, care au dus la implementarea unor noi modele de elaborare a produselor software, remodelarea și extinderea funcționalităților dispozitivelor tradiționale prin transformarea acestora în dispozitive digitale inteligente.

În calitate de disciplină școlară, Informatica participă la formarea și dezvoltarea generală a personalității și are drept scop principal dezvoltarea gândirii algoritmice a elevului, crearea premiselor pentru integrarea organică a acestora în societatea informațională modernă